Kapittel
En

AUGUST 1939

Tonene til «*Rule, Britannia!*» vokste i styrke idet støyen fra folkemengden la seg. Øyne og ører anstrengte seg for å søke ut fiolinisten. Den patriotiske sangen klang over skaren av mennesker på Waterloo Station, og da det andre refrenget startet, var det flere som stemte spontant i. Reiseslitne briter sto ørlite grann rakere, haker hevet seg idet fiolinisten fullførte den improviserte forestillingen. Den siste tonen kunne høres lenge etter at strengene stilnet.

Alison Schuyler tok et godt tak i skinnvesken sin og brøytet seg gjennom folkemengden i retning av musikken. Da den siste tonen døde ut i den unaturlig stille terminalen, trengte hun seg mellom en sjømann og kjæresten hans og mumlet frem et unnskyld før hun klatret opp på en benk for å få utsikt over mengden. En mørkhåret gutt, ikke stort mer enn syv–åtte år gammel, holdt fiolinen tett inntil den magre kroppen sin. Jakken var av tettvevet ullstoff, men hang løst over de spinkle skuldrene. De matchende buksene ville ha sklidd ned over hoften var det ikke for det håndlagde lærbeltet.

Enten hadde gutten gått ned i vekt, eller så hadde foreldrene hans med vilje gitt ham klær til å vokse i. Alison håpet på det siste, selv om det første, etter ryktene å dømme, nok var mer sannsynlig. Hun stirret på kartongbrikken som hang i en tykk snor rundt halsen hans. Blyantskriften fortalte at gutten var nummerert med tallet 127.

Flere barn flokket seg rundt den unge musikeren, alle iført reiseklær, alle med hver sin nummerbrikke i en snor rundt halsen. Tyske utstøtte, transportert til England for deres egen sikkerhets skyld mens desperate

foreldre skrittet frem og tilbake over gulvene hjemme med et fåfengt håp om at de urolige tidene snart skulle ta en ende.

«Vil du nå la ham få beholde fiolinen?» En mannsstemme, vennlig, men bestemt, brøt fortryllelsen som var kastet over stasjonen. Barna ble urolige, og hele folkemengden begynte å mumle. Han som snakket, kledd i en britisk offiseruniform, overså dem, blikket hans var intenst festet på betjenten som hadde ansvaret for barna.

«Det skulle bare mangle», sa en kvinnestemme like ved Alison. «Jeg har aldri hørt noe så vakkert. Og guttungen er ikke engang engelsk. Jeg skulle gjerne tatt ham til meg – ja, det ville jeg jammen – hadde jeg hatt en seng å tilby.»

Alison tegnet hele tablået som utspant seg foran henne i hodet, hver detalj brant seg inn i hukommelsen. Hånden til soldaten på guttens skulder; betjenten med en fløyte rundt halsen der han hvileløst trommet blyanten mot notatbrettet; frykten og håpet i øynene til gutten mens han klamret det dyrebare instrumentet inntil seg. Brikken som anga identiteten hans.

De reisende som sto ved den ujevne sirkelen av barn, holdt kollektivt pusten og ventet på betjentens svar. Blikket hans vandret fra den nervøse gutten til de forventningsfulle passasjerene. Han minnet henne om en kinnposerotte hun en gang hadde sett fanget mellom to snerrende kjøtere. Hun grøsset ved tanken.

«Han kan like gjerne det. Jeg vet ikke hva jeg skulle gjort med den om den ble igjen her.» Betjenten viftet med en lubben hånd for å understreke at saken var avgjort. Han hadde åpenbart ikke hoppet over mange måltider. Han blåste i fløyten, lenger enn nødvendig, og Alison krympet seg ved lyden.

«Still dere opp! Alle fra en til femti her borte. Femtien til hundre der borte. Resten av dere …»

Siden forestillingen var over, og helten hadde seiret, gikk alle hver til sitt, og surret av stemmer overdøvet betjentens videre instruksjoner.

Alison ble stående på benken og studere mannen og gutten. De knelte ned ved siden av hverandre, og gutten la fiolinen ned på det blå fôret i fiolinkassen. De smale fingrene hans strøk mykt over det polerte

treverket før han lukket igjen. Mannen sa noe som var for lavt til at hun kunne høre det, og gutten lo.

Noe ble tent i henne, det kriblet i fingrene, og hun *visste*. Synet av øyeblikket ville følge henne i drømme. Det var sjelden det kom så sterkt, trangen til å fange øyeblikket, å fryse andre i bevegelsen. Raskt trakk hun opp skisseblokken sin fra vesken. Fingrene fløy lekende lett over arket, beveget seg etter en rytme hun ikke engang selv forsto. Hun skakket på hodet og så for seg hvordan fiolinens toner svevde oppunder det høye taket, smøg seg mellom buene.

Blyanten danset mens hun tegnet besluttsomhet i mannens kjeve og kopierte de to diamantformede stjernene på kraven hans. Hun fremhevet engstelsen i guttens øyne som sto i kontrast til det inntagende smilet hans. Hva hadde han måttet forlate? Hvor var han på vei? Hun tegnet kartongbrikken og den siste detaljen: 127.

Mannen lukket messinghengslene på fiolinkassen, tok gutten i hånden og gikk bort til stasjonsbetjenten. Alison hoppet ned fra benken og fulgte etter dem med blyant, skisseblokk og veske i armene.

Det brune håret under offiserens militærkaps var nyklippet. Han hadde en blek stripe, nesten som en krittstrek på solbrun hud, et par centimeter over den stivede kraven. Alison gjettet at han var i midten av tjueårene, litt eldre enn henne selv. Hun antok ut ifra fremtreden og talemåte at han tilhørte den øvre middelklassen, og plasserte seg slik at hun kunne overhøre hva han sa.

«Hvor er unge Josef på vei?» spurte soldaten. «Har han fått tildelt et hjem?»

Funksjonæren sukket overdrevent over forstyrrelsen. Han løftet pappbrikken med blyanten sin. «La meg se … nummer 127.» Han bladde gjennom papirene på notatbrettet.

«Han heter Josef Talbert.»

«Selvfølgelig har de navn alle sammen. Jeg har et navn, du har et navn, hun har et navn.» Han pekte med viskelærenden av blyanten, i tur og orden, på seg selv, på soldaten og på Alison.

Soldaten så overrasket på henne, og hun rødmet da øynene deres møttes. Det rolige blikket med glimt av gull trakk henne inn, og hun kjente en merkelig skjelving nedover ryggraden. Hun snudde seg for

å gå, men de høyhælte skoene hennes satt som limt til fortauet. Hun kommanderte bena sine til å flytte seg, til ikke å svikte henne.

Da soldaten vendte seg mot betjenten, tenkte Alison at fortryllelsen var brutt. Hun måtte gå, måtte glemme at hun hadde kjent dragningen mot hans rolige besluttsomhet, måtte slette det fengslende blikket hans fra hukommelsen. Men det var for sent. Van Schuyler-skjebnen hadde senket seg over henne, og hun var fortapt i dens grep. Hjertet hennes ble til grøt da soldaten snakket.

«*Navnet* mitt er Ian Devlin av Kenniston Hall i Somerset. *Navnet* til denne karen her er, som jeg sa, Josef Talbert, nettopp ankommet fra Dresden. Det er i Tyskland.» Han understreket hver stavelse i landet. «Og *navnet* ditt, sir, er …?»

Betjenten skulte og pekte på navneskiltet. «Herr Randall Hargrove. Det står her.»

Ian nikket bryskt, og Josef gjorde det samme. Alison fniste og fanget igjen oppmerksomheten til Ian.

«Frøken ?»

Hun rødmet igjen og ble nærmest kvalt av å holde tilbake den nervøse latteren som boblet i henne. «Beklager så mye. *Navnet* mitt er Alison Schuyler.»

«Du er amerikaner», sa Ian, mer som en konstatering enn et spørsmål.

«Født i Chicago.» Hun knikset lett. «Men nå bor jeg i Rotterdam, jeg kommer fra en lang og fornem linje av nederlandske van Schuylere.» Den påtatte arrogansen hennes lokket frem et smil hos Ian.

Herr Hargrove var ikke imponert. «Nå som vi alle har blitt kjent med hverandre, må jeg vende tilbake til sorteringen av alle barna.»

Smilet til Ian bleknet. «Herr Hargrove, kan du være så snill og fortelle meg hvor Josef blir sendt?»

«Det står her at han skal til York.» Herr Hargrove pekte på en kolonne på papiret sitt. «Han har en onkel der som har sagt han vil ta imot ham.»

Ian knelte ved siden av Josef. «Stemmer det? Skal du til familie?»

«Ja», sa Josef og fortsatte stotrende på engelsk: «Min fars bror.»

«Da er det i orden.» Ian klappet gutten på skulderen. «Ta godt vare på fiolinen, ok?»

Josef nikket og slo armene rundt halsen til Ian, dro ham nesten over ende. «*Danke. Tausend Dank.*»

«Bare hyggelig», hvisket Ian tilbake.

Alison sukket, daterte tegningen og rakte den til Josef. «Denne er til deg. Hvis du vil ha den.»

Josef studerte tegningen nøye. «Er det virkelig meg?»

«Ja», sa Alison med et smil.

Josef rakte tegningen til Ian. «Kan du være så snill og skrive navnet ditt?»

Ian kastet et blikk på Alison, så la han hånden på skulderen til gutten. «Jeg tror ikke jeg burde –»

«Det er helt i orden», sa hun.

«Er du sikker?»

«Gjør det for ham.» Hun hvisket ordene og vendte hodet mot Josef.

Ian lånte blyanten til Alison og skrev navnet sitt ved siden av mannen på tegningen. Han ga arket tilbake til Josef og rufset til det mørket håret hans. Ian åpnet munnen for å si noe mer idet betjentens fløyte gikk til angrep på ørene deres. De snudde seg mot lyden, og betjenten pekte på Josef.

«På tide å gå om bord», ropte han. «Nummer 119 til 133 følger med meg.» Han blåste i fløyten en gang til, og en stor gruppe barn fulgte etter ham.

«Gå nå, Josef», sa Ian. «Må Herren beskytte deg.»

Josef åpnet raskt fiolinkassen og la tegningen på toppen. Han omfavnet Ian igjen, nølte litt og omfavnet Alison. De ble begge stående og se på ham der han slepte fiolinkassen med seg mot plattformen og stilte seg i kø for å gå om bord. Han snudde seg og vinket, så forsvant han. Én liten flyktning blant så altfor mange.

*

Med sine 180 centimeter og vel så det, var Ian vant til å se over hodene på de fleste. Men han greide ikke få øye på lille Josef da han hadde gått om bord på toget. *Vokt over ham, Gud. Måtte familien være god mot ham.*

«Jeg håper han får det godt», sa Alison.

«Det håper jeg også.»

«Så mange de er.» Hun nikket mot resten av barna som ventet på tur.

Ian så ut over de unge ansiktene, ønsket det var noe han kunne gjøre for å ta frykten bort fra de engstelige øynene deres. «Familiene deres gjør det de mener er det beste for dem.»

«Sende dem bort?»

«Redde dem fra Hitlers rekkevidde.» Ian vendte oppmerksomheten mot den amerikanske kunstneren. Han kunne ane den nederlandske arven i trekkene hennes. Riktignok var hun verken spesielt høy eller smal, men hun bar sin plettfrie, skreddersydde, karmosinrøde drakt med en tiltrekkende holdning.

«Det kalles *Kindertransport*.»

«Jeg har hørt om det. Kommer de alle fra Tyskland?»

«Noen kommer fra Østerrike. Eller det som pleide å være Østerrike før Anschluss. De heldige har slektninger her. Resten blir plassert i fosterhjem.»

«Jødiske barn.»

«Flesteparten.»

Han holdt blikket til Alison mens han snakket. Hun minnet ham om en sommerdag ved sjøen. Det blonde håret, kronet med en sort, smalbremmet hatt, falt i gylne bølger ned over skuldrene. Den lyse huden var like gjennomskinnelig som innsiden av et strandskjell. De gråblå øynene glitret som solen på dype bølger.

«Josef spilte så vakkert.» Selv stemmen hennes var varm og lys. «Han er svært begavet.»

«Det er du også. Tegningen var gjort av en sikker hånd.»

«Snilt sagt.» Et sjarmerende smil lyste opp ansiktet hennes. «Jeg er i det minste god nok til å vite hvor god jeg ikke er.»

Det tok Ian et par sekunder til helt å fange hva hun sa. «Du fikk meg til å se bedre ut enn jeg er», humret han, «og det setter jeg pris på. For Josefs skyld, selvsagt.»

«Jeg kan forsikre deg om, herr Devlin, at jeg ikke hadde til hensikt å smigre.»

Ian smilte av den amerikanske aksenten hennes og klappet på stjernene sine. «Løytnant. Men kall meg Ian.»

«Ian.» Alison pakket bort blokken og blyanten. «Da er det vel på tide å dra.»

Ordene hennes boret seg inn i magen til Ian. Han kunne ikke la henne reise, ikke ennå. «Til Rotterdam? Eller Chicago?»

Hun kikket på klokken. «Tydeligvis ingen av delene. Jeg ble så inspirert av en ung gutt og fiolinen hans at jeg mistet toget.»

Ian kjente det som om han hadde fått en gave. Eller? Han ble seg plutselig bevisst et fravær og så seg rundt. «Reiser du alene?»

Hintet til den åpenbare utilbørligheten fikk munnen og haken hennes til å stramme seg, men det dempet ikke gnisten i de klare øynene. «Ganske moderne gjort av meg, synes du ikke?»

«Heller uforsiktig», begynte Ian, men tok seg i det. «Men det er det ikke min sak å bedømme.»

«Du har selvfølgelig rett. Grandtanten min fulgte meg til Paris, men hun ble syk og jeg kunne ikke bli værende. Så jeg lot henne bli igjen for å komme til krefter med gangavstand til alle de beste kjolebutikkene i Champs-Élysées, og *voila*! Her er jeg. Alene og uten anstand.»

Ian rykket hodet overrasket bakover og løftet et spørrende øyebryn. «Et øyeblikk. Du reiser fra Paris til Rotterdam via London? De fleste tar snarveien gjennom Belgia.»

«Ja, det er vel en litt av en omvei.» Hun unngikk blikket hans. Et øyeblikk av brydd taushet tvang seg mellom dem.

«Det er virkelig ikke min sak.»

«Kanskje ikke. Men forklaringen er enkel.» Stemmen hennes var for lys, og Ian merket nervøsiteten hun ikke fikk til å skjule. «Jeg hadde et … et oppdrag. Et portrett.»

De uttrykksfulle øynene hennes tryglet ham om å tro på løgnen hun nettopp hadde fortalt. Ian nikket, selv om han var nysgjerrig på hemmelighetene hennes. Han så med ett for seg at de gikk sammen over engene og gjennom skogene hjemme på eiendommen til familien hans og snakket om alt og ingenting. Ian som tok til seg hvert ord og gjemte dem dypt inni seg. Men han tvilte på at en kvinne som reiste alene gjennom Nord-Europa, spesielt i disse urolige tider, ville kunne trives i det stille, kjedelige livet på landet.

Han hadde blitt lei av den monoton rytmen ved landsbylivet de siste ti årene. Men etter flere måneder med kamptrening, og når han nå sto ansikt til ansikt med en usikker fremtid, så han frem til et par dager med lediggang og lokalt sladder.

Helt til nå.

«Jeg føler meg til en viss grad ansvarlig», sa han.

«For at jeg ikke rakk toget?» Hun trakk på skuldrene. «Bare litt ubeleilig. Jeg drar tidlig i morgen og er hjemme til middag.»

«Hva med middag i kveld?»

Alison klukket. «Det er for tidlig for middag.»

Ian så på klokken. «Men ikke for tidlig for te. En britisk tradisjon, må vite.»

Konflikten var å spore i ansiktstrekkene hennes. Hun ville gjerne si ja, men noe holdt henne tilbake.

«Jeg er ikke akkurat en jomfru i nød.»

«Det er bare te.»

«Kan jeg spørre deg om noe?»

«Gjør endelig det.»

«Ville du tatt Josef med deg til, hva var det? Kenniston Hall? Om han ikke hadde en onkel som ventet på ham?»

Ian nølte, ønsket ikke fortelle denne vakre kvinnen hvordan faren hans ville ha reagert om han hadde kommet hjem med den unge, jødiske gutten. Han kunne riktignok ha funnet opp en historie som forklarte hvorfor gutten trengte et sted å bo. Selv om faren nok ville dra kjensel på sannheten, ville han ønske en historie å servere naboene som med dårlig skjult antisemittisme nektet å se hva som foregikk i Tyskland. Som så mange ganger før, lurte Ian på hvor lenge blindheten ville vare. Hva måtte Hitler gjøre før den uslukkelige tørsten etter makt ble synlig for alle? «Jeg vet ikke.»

«Han spilte så fantastisk. Ingen av dem som hørte ham, kommer til å glemme denne dagen.»

«Jeg fikk inntrykk av at herr Randall Hargrove ikke var så begeistret. Men Josef fikk i det minste beholde instrumentet.»

«Hvorfor skulle han ikke det?»

«Hargrove ville konfiskere det. Han hevdet at Josef hadde stjålet

fiolinen, det var et 'for fint instrument' til at et barn som han skulle kunne eie det.»

«Så du talte hans sak.»

Ian rødmet plutselig, men smilte av minnet. «Jeg spurte guttungen om han kunne spille. Og han gjorde det.»

«Du er en galant ridder, løytnant Devlin. Jeg kommer aldri til å glemme deg.»

«Det ligner for mye på et farvel.»

«Bare fordi jeg ikke rakk toget, behøver ikke du å ikke rekke ditt.»

«Toget mitt går ikke før sent i kveld.»

«Men jeg trodde –»

«Jeg kom akkurat i tide til å se Hargrove dumme seg ut.»

«Det går vel et tog du kan ta så ikke du må vente helt til kvelden?»

Ian så seg rundt som for å forsikre seg om at ingen hørte dem, og lente seg forover. «Sant», hvisket han konspiratorisk. «Men min overordnede har sendt meg på hemmelig oppdrag. Jeg skal levere en viktig beskjed til en vakker, ung kvinne som bor i West End.» Han trakk frem en lyseblå konvolutt fra jakken og ga den til Alison.

*

Den tykke konvolutten, av fin kvalitet, var forseglet med gullvoks og stemplet med to M-er som slynget seg om hverandre. Alison gjettet at innholdet var av samme kvalitet og farge. Hans overordnede var åpenbart av god familie og hadde god smak. Hun snudde konvolutten og leste de brede bokstavene på forsiden: Til min elskede Trish.

«Kjæresten hans?»

«Kona», hvisket Ian og så stjålent rundt seg.

Alison spilte med. «Din overordnede har åpenbart høye tanker om deg siden han sender deg på et så viktig oppdrag.»

Han stakk konvolutten tilbake i jakken og trakk lett på skuldrene. «Han vet jeg ikke reiser gjennom London uten å besøke Trish.»

«Å?» En aldri så liten skjelven i denne ene stavelsen avslørte interessen hennes.

«Du skjønner, jeg elsket henne først.»

Ett tusen spørsmål raste igjennom hodet. Men det hadde ingen be-

tydning. Etter i dag kom hun aldri til å se ham igjen. Fortiden hans betydde ingenting. Hvem han elsket var uvesentlig.

Rent bortsett fra at det ikke var det.

Fullt klar over at mannen som uforvarende hadde fanget hjertet hennes, tilsynelatende ikke greide å rive blikket løs fra henne, fant hun en trygg måte å svare på. «Knuste hun hjertet ditt?»

Igjen lente Ian seg forover som om han skulle røpe en stor hemmelighet, og Alison bøyde hodet mot ham for ikke å gå glipp av et eneste ord. «Noe så personlig skal det ikke snakkes om på Waterloo Station. Men ved Westminster Bridge er det et lite sted som serverer de deiligste kirsebærscones du noen gang kommer til å smake.»

«Mener du Minivers?»

«Kjenner du til det?»

«Faren min tok meg dit da jeg fylte seksten. Han bestilte kirsebærscones til oss begge og satte et rosa lys i min. Så sang han 'Happy Birthday' til meg.» Hun husket hun hadde lukket øynene før hun blåste ut lyset og ønsket at hun kunne være sammen med faren sin hver bursdag, hver ferie. At han og bestefaren kunne holde opp å krangle så hun ikke lenger måtte velge side. Men hun hadde holdt det fåfengte ønsket for seg selv, ikke fortalt det til noen, og ledd av hvor klossete faren håndterte de skjøre tekoppene og bittesmå kakene. Det muntre minnet føltes like perfekt, dog skjørt, som de gamle, hvite dukene og det fine porselenssettet som dekorerte de koselige bordene hos Minivers.

«Han følte seg utilpass der, tror jeg. Det er ikke en manns førstevalg, er det vel?»

«Sconesene er verd ubehaget.»

«Hva med det hemmelige oppdraget ditt?»

Det glimtet skøyeraktig i øynene hans. «Trish vet ikke at jeg kommer. Dermed vet hun ikke at jeg blir forsinket.»

Det rykket i munnvikene til Alison, og hun vendte seg fra Ians håpefulle smil mot stasjonsinngangen. Hun kunne ikke se telegramkontoret der hun sto, men det var der like fullt, som en forelder som viftet med pekefingeren. Å miste et tog var tåpelig nok, men å tilbringe resten av ettermiddagen med Ian var rene idioti. Han var soldat, og en krig sto på trappene. Det var grunn nok til å vokte seg mot enhver romantisk forbindelse.

Ikke nok med det. Hun var en Schuyler. Han kunne ikke vite hvordan de varme, brune øynene hans virket på henne, hvor tiltrukket hun var av den selvsikre adferden hans, den galante sjarmen. Eller hvordan det stakk av nysgjerrig sjalusi når han snakket om den andre kvinnen. Selv om hun ante den gjensidige dragningen, var det best om han ikke fikk vite at han allerede hadde hjertet hennes i hendene. Van Schuylerskjebnen hadde kanskje plukket ham ut til å bli værende i henne for alltid, men hun kunne fortsatt ta sine egne valg.

Hun rettet skuldrene og vendte seg mot ham.

Smilet hans sjarmerte henne i senk idet han gutteaktig bød frem armen. «Skal vi?»

Alison nølte, så hektet hun hånden i armkroken hans. «Jeg skal bare bytte billetter først.»